

Пам'ятайте
про
Україну!

VOL. XLVI. No. 50.

JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 17, 1989

CENTS 25 ЦЕНТІВ

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 17-ГО БЕРЕЗНЯ 1989

Ч. 50. РІК ХСХІ.

Б. Ясінський іменовані керівником розбудови української в Конгресовій бібліотеці

Вашингтон (Б. Штогрин). — У понеділок, 27-го лютого ц.р., мгр Богдан Ясінський почав працювати як керівник розбудови української в Конгресовій бібліотеці. Це перший раз в історії цієї бібліотеки ЗСА офіційно створено окрему позицію виключно для справ і української колекції, яка у свою чергу являється найбільшою поза межами України.

Мгр Б. Ясінський

Мгр. Ясінський, один з чоловічих членів Вашингтонської української громади — він же довголітній директор "Рідної Школи", голова Округу Українського Народного Союзу, голова Комітету Станіславівців, керівний член парафії св. Софії тощо — належить також до тих небагатьох серед тисяч професійних працівників Конгресової бібліотеки, які мають довголітній досвід та неперервне знання у проблематиці східно-слов'янських у загальному й зокрема українських видань і їхнього збереження й відновлення. Маючи на увазі ці власні прикмети мгра Ясінського, як довголітнього шефа відділу потужного мікрофільмування й консервації старих видань бібліотекар Конгресу, д-р Джеймс Г. Біллінгтон іменував його керівником розбудови української колекції в тій же бібліотеці.

До завдань мгра Ясінського на новій посаді будуть належати передусім такі ділянки: рекомендації за купівлі окремих видань, ціліх колекцій, поповнення колекції новими виданнями (українськими і в чужих мовах про Україну, планування бібліотечного збереження передусім старих — рідкісних видань, поповнення прогалин у багатомовних серіях видань, наві'язання зв'язків у справах закупівлі, чи вимини

видань з тими книгозбірнями у західному світі, які мають великі українські колекції та з бібліотеками України, популяризування українського друкованого слова в рамках бібліотеки і навіть і в цілій країні (організація відповідних виставок, видавання окремих оголошень, брошур і т.п.) і опрацювання бібліографічних довідників про українські видання в тій же бібліотеці. Як відомо, Видавництво Академік інтерешне прес планує видати українську Конгресову бібліотеку на основі каталогів видань, що їх зібрані відомі колишні працівники тієї ж бібліотеки Андрій Фесенко й Василь Надрага.

Мгр Ясінський вважає, що створення окремої позиції керівника розбудови української в Конгресовій бібліотеці — це з одного боку визнання 1000-літньої культури України, зокрема її друкованого слова, і з другого — це заслуга всіх українців-працівників бібліотеки, які в числі близько 40 осіб примножили працю та кожноразом українського поставою дуже багато прислужилися до гідної репрезентації тої культури серед працівників і відвідувачів бібліотеки.

Вчені з Києва виступлять в Ратгерському університеті

Нюарк, Н.Дж. — Тут в понеділок, 20-го березня ц.р., о год. 7-й вечора в університеті Ратгерс в Акерсон Голл, кімната ч. 106, при Юніверситі асеню, виступитимуть відомі українські кінорежисери Юрій Ільченко. У своєму виступі він поговорить про українське кіно та перебудову.

В тому ж самому приміщенні в середу, 22-го березня, о год. 6:30 вечора, виступлять та проведуть розмову на тему сучасної України Микола Жулинський, заступник голови Інституту ім. Т. Шевченка Української Академії Наук у Києві, Іван Дзюба, літературний критик і публіцист з Києва, історик Раїса Іванченко та поет Ігор Ринарук.

У Львові відтворили „потомкінські села” під час відвідин М. Горбачова

Львів (А.Г.Г.). — Львівська влада настільки показала схильність до старих стереотипів, до споконвічних „потомкінських сіл” доби Катерини під час відвідин Михайла Горбачова у Львові, що важко було б знайти кращий приклад для інсценізації, бутайорії та зовнішньої театралізації, за якою ховався звиклий страх нездарних „батьків” міста, які жили за показу.

В центрі міста, де багато крамничок, заставили прибиральниць мити тротуари шматками, що призначені для миття підліг. Ораїни міста, що в занедбаному стані, а де проходять важливі дороги, якими міг би був іхати генсек, старались прикрасити молодими ялинками, що їх привезено вантажними автоматами з лісу. Ялинки були зрубані, без коріння, але їх опановано, щоб виглядали, що вони посаджені край дороги — це особливо на вулиці Богдана Хмельницького, де вона перетинає річку Полтаву, що на тому місці нескалізована. Ялинки мали також прикрити занежитий майдан, що знаходиться там поблизу. А дорогу що взято особливо під увагу, бо рахувалися з тим, що М. Горбачов скаче відвідати якийсь колгосп у Львівській області. Такі показові колгоспи існують в області два — один з них у селі Білий

Камінь, де навіть середина села виложена гарними плитками, бо ж туди часто гостей везуть. Однак ялинки на вулиці Богдана Хмельницького і на перехресті Люблинської-Терешкової, де веде дорога за аеропорту, були пожегнуті на марноту, бо високий гість туди не проїжджав. Люди кинули собі з запалювальних „батьків” міста, що ялинки, які вже стоять кілька днів вкопані й почали мінати свій свій колір, прислана команда підфарбовувала зеленою фарбою.

Влада почала готувати людей до зустрічі, зроблено відповідну селекцію, розділено відповідні питання, що мали вивчити на пам'ять, давали спеціальні пропуски для вибраних осіб, підготували для них автобуси, які їх завезли біля пам'ятника Леніна, де відбулася програмна зустріч „з народом”. Ця зустріч була обведена, як казали жителі міста, „залізним обручем” трьох рядів міліції та одного ряду мужчин в цивільному, що стояли плечом об плеч, щоб ніхто не міг пробратися крізь цей „китайський мур”. Подібна ситуація створилася при зустрічі з робітниками заводу „Електрон”, де вигнано терміново робітників із цехів, а їх місця зайняли перебрані у білі халати „сентерівці”, тобто інженерно-технічні працівники НТР. На хала-

В Естонії заворушилися москалі

Москва. — У вівторок, 14-го березня, у Таллінні відбулася масова демонстрація представників російського населення та інших меншин, що проживають в Естонії. Демонстранти протестували проти хвилі естонського „націоналізму” і „повзучої контрреволюції”, що охопила республіку. За підрахунками кореспондента естонського радіо Маарі-Кі Саарни, в демонстрації взяли участь 30,000 осіб. Міліція заявила, що демонстрантів було 50,000 осіб, а організатори протесту заявляють, що на вулиці Таллінна вийшли від 80 до 100,000 осіб.

Демонстрація була організована „Інтерфронтом”, в якому домінують росіяни, хоч їх об'єднують і інші неестонські меншини, що населяють Естонію. У вівторок в естонській партійній газеті „Советская Естонія” опубліковано звернення „Інтерфронт”, в якому громадян закликають вийти на демонстрацію проти „повзучої контрреволюції, яка займається підтримкою соціалізму” в ЕССР та інших прибалтійських республіках.

„Інтернаціональний фронт” твердить, що росіяни, які проживають в Естонії, кількість яких становить 420,000, зазнають дискримінації. 18-го січня Верховна Рада республіки постановила, що всі особи, які займають посади і змушені контактуватися з населенням, повинні протягом чотирьох років освоїти естонську мову, або звільнити посаду, яку вони займають. „Інтерфронт” вимагає, щоб російській мові був наданий статус державної мови ЕССР нарівні з естонською.

Як повідомило з Таллінну фінське радіо, організатори демонстрації добились великої масовості тому, що

почали її прямо з фабрик у робочий час. Робітникам не зашилося іншого вибору, як піти за вожаками „Фронт”. М. Саарна повідомила, що учнів російських шкіл у Таллінні відпустили з лекції. Багато демонстрантів прибуло зі сусідніх районів республіки.

Саарна сказала кореспондентів АП, що демонстранти спокійно пройшли вулицями Таллінна з транспарантами „Геть дискримінацію!” і „Російській мові — статус державної!” Потім біля ратуші відбувся мітинг, на якому виступили обидва учасники керівництва республіки в „буржуазному націоналізмі” і „контрреволюційній діяльності”. Вони, однак, не назвали нікого по імені і обійшлися без особистих нападів на першого секретаря естонської Комуністичної партії Вайно Валаса, який має репутацію прихильника реформ.

На деяких транспарантах, що їх несли учасники демонстрації, були заклики зміцнювати дружбу між народами СРСР, але коли один з виступаючих на мітингу почав свою промову по-естонськи, його зустріли свистом і топотом.

Демонстранти вимагали, щоб у квітні був скликаний (можливо, з участю Горбачова) пленум ЦК естонської Комуністичної партії для обговорення справи про боротьбу з „буржуазним націоналізмом”. Вони протестували проти рішення естонських керівників знову вивішувати прапор старої Естонії, який протягом десятиріч перебував під забороною.

У Таллінні ходять чутки, що В. В'яляс зустрівся у понеділок з Горбачовим, і генсек обіцяв йому повну підтримку.

Появилася книжка про „Замучене відродження”

Вінніпег, Ман. — В грудні 1988 року вийшла друком дуже цікава збірка статей про початки та літературну творчість шестидесятників-десятичників. Ця збірка є символічно пов'язана з творами поетів і письменників „Розстріляного відродження” 1920-их років.

Авторкою статей, які появились під назвою „Від розстріляного до замученого відродження” є Уляна Пелех. Ця 266-сторінкова книжка, в твердій оправі, є цінним й актуальним літературним вкладом, який допоможе книголюбам, а зокрема молоді старших курсів українознавства та їхнім батькам, поглибити знання з тією творчістю в українській літературі, яка сколихнула впродовж останніх трьох десятиліть життя в Україні й тут в діаспорі.

Ціна книги 20 дол. Замовлення слід надіслати на адресу: Ukrainian Voice Bookstore, P. O. Box 3629, Station B, Winnipeg, Man. R2W 3R4, Canada.

ВШАНУЮТЬ ПАМ'ЯТЬ Й. ГІРНЯКА

Нью Йорк. — Тут в неділю, 16-го квітня ц.р., (а не як подано в оголошенні 18-го) о год. 3-й по полудні відбуватиметься урочисте вшанування пам'яті Йосипа Гіряка, корифея українського театру ХХ століття. Це святочне вшанування влаштують в залі Дому Визвольного Фронт, 136 Друга авеню, Український Музей та Об'єднання Українських Письменників „Слово”.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР У ВАШІНГТОНІ

Вашингтон. — Літературний критик Іван Дзюба, літературознавець Микола Жулинський, письменниця Раїса Іванченко і поет Ігор Ринарук виступлять тут на літературному вечорі „Шевченко і Україна в добу перебудови” в вівторок, 28-го березня ц.р., о год. 8-й вечора, в залі собору Пресвятої Родини, 4250 Hagerwood Rd., N.E. Вечір влаштує Вашингтонська Група українських професіоналів. Вступ: дорослі — 10 дол.; пенсіонери і студенти — 5 дол.; молярі до 18-го року — безкоштовно.

М. ГОРБАЧОВ ПРОПОНУЄ НОВУ АГРАРНУ ПРОГРАМУ

Москва. — У першому дні наради пленуму Центрального Комітету Комуністичної партії Советського Союзу присутні понад 300 членів ЦК КПСС вислухавши довшу промову, насичену конкретними пропозиціями про радикальні зміни в сільському господарстві генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СРСР Михайла Горбачова, розпочали дебати над його новою аграрною програмою, яка, як інформують акредитовані в Москві кореспонденти і економічні спостерігачі, може викликати внутрішній спротив, принаймні деяких членів ЦК, прихильників так званого „твердого ядра”, або, відкрито кажучи, сталіністів.

М. Горбачов, так як передбачали західні спостерігачі, такі настосе, маючи підтримку 12-членного Політбюро і Ради Міністрів та Верховної Ради, щоб Центральний Комітет схвалив переведення основних змін в секторі колективного господарства, не зважаючи на 60-річну традицію, яка однак залишилася тільки традицією, без належної продукції, без поправи сільськогосподарського сектора, без належного постачання товарів на ринок за потреби. Советський керівник пропонує тепер „добиратись” до сільськогосподарської бюрократії і всеосяжного агрикультурного керівництва, перевести нерентабельні колективні господарства на кооперативні господарства, віддати велику частину землі у вільний приватний сектор, створити вільний ринок збуту випroduкуваних приватними і кооператив-

ними господарствами товарів, без втручання держави і без примусової доставки частини товарів державі за визначеною ціною тощо.

Нова сільськогосподарська політика М. Горбачова була докладно з'ясована ним вже в першому дні наради пленуму ЦК КПСС в середу, 15-го березня, і, як загалом сподіваються, вона може викликати у загальній дебаті, деякий спротив консервативних членів ЦК і самого Егора Лігачова, який формально відповідає за сільськогосподарський сектор в Політбюро, але поінформовані особи в Москві не вірять, щоб пленум програму відкинув, чи навіть відхил на пізніше. Горбачов признався, що первісна сільськогосподарська програма не була ефективною, „бо ми не мали відваги довірити цієї ділянці тим, які працюють на землі ціле своє життя, тобто селянам”. Вони повинні отримати повну свободу, виявити свою власну ініціативу, без втручання державних чинників, які радше повинні допомагати фермерам збільшувати і поліпшувати їхню продукцію, яку вони продукуватимуть для того, щоб продати і щоб з тієї продажі мати також особистий зиск.

Одним словом, кажуть західні аналітики, М. Горбачов пропонував повернутися до приватного господарювання, але не мав відваги засудити колективне господарство, твору будівничих комуністичної системи в СРСР. Е. Лігачов вже в першому дні наради почав опраудуватись, що він тільки обороняє „статус кво”, але прихильники Горбачова, скептично прийнявши його виступ.

У СВІТІ

У ВІВТОРОК, 14-ГО БЕРЕЗНЯ Ц.Р., у Вашингтоні відбулась зустріч міністра закордонних справ Ізраїля Моше Аренса з президентом З'єднаних Штатів Америки Джорджем Бушем і державним секретарем Джеймсом Бейкером. Головною темою розмови були справи замирення на Близькому Сході. ЗСА познайомили Аренса з новим планом замирення і есентуальних безпосередніх розмов з керівниками Палестинської Визвольної Організації, проти чого Ізраїль категорично виступає проти. Аренс окремо зустрічався з представниками Палати Репрезентантів і Сенату. Виступаючи на телевізійній програмі міністер Ізраїля заявив, що ситуація на західному березі ріки Йордан і смузі Гази погіршилася у зв'язку з тим, що ПВО хоче витиснути, або радше виселити з переговорів короля Йорданії Гусейна і зайняти його місце. Цьому плану, на жаль, сприяють деякі американські політики і політики інших західних держав, — заявив Аренс.

БОРИС ЄЛЬЦІН, КОЛИШНИЙ перший секретар московського міського комітету компартії, виступив у телевізійній програмі і критикував, а радше зневажав увагу на ненормальності функціонування партійних клітин в міських комітетах, які допустили, мовляв, до відкритого нападу на нього зі сторони деяких відповідальних осіб, в часі коли його кандидатура на з'їзд народних депутатів була предметом загального обговорення. Деякі колишні підлеглі йому члени компартії відкрито виступили проти нього, а інші за кулісами намагалися відмовляти виборців, щоб вони з ним не зустрічалися, бо Єльцин „непевна особа”. Для підняття його авторитету члени компартії постаралися помістити в бюлетені „Новості ЦК КПСС” частину з виступу Єльцина на пленумі Політбюро, де він критикував Михайла Горбачова і закидав йому творення нового культу особи.

МОСКОВСЬКИЙ СУД ЗАСУДИВ правозахисника Сергея Гігорянца на 10 днів тюрми і 150 карбованців кар за те, що він брав участь у забороненій міськими властями демонстрації. „Нью Йорк Сіті Трібюн” пише у числі з 14-го березня, що притримання і засуд Гігорянца прокуратура тримала в секреті, правдоподібно тому, щоб не спричинити нової демонстрації, тим разом в обороні затриманого. Його помічник Віктор Резунков, довідавшись про арешт і засуд, повідомив товаришів Гігорянца і закордонних кореспондентів. Гігорянец домагався, щоб прокуратура показала на суді відеозапис демонстрації, але суддя не дозволив показати фільму, щоб не виявити присутнім на залі, що понад 1,500 демонстрантів домагалися свободи і демократичних прав. Назначений судом адвокат відмовився обороняти Гігорянца, а також заборонив щоб підсудний найняв свого власного адвоката. Західні кореспонденти звернули особливу увагу на цей випадок, щоб наочно показати своїм читачам існуючу в СРСР „демократію”.

У ЗВ'ЯЗКУ З ТИМ, ЩО АФГАНСЬКІ муджагедіни властиво тепер не потребують більше американських протилетунських ракет типу Стінгер, які спричинилися до припинення виведення советських військ з Афганістану, Адміністрація президента Джорджа Буша хотіла б „відкупити” згадані ракети від партизанів, щоб вони не попадали в руки терористів, зокрема проіранських груп. Керівники муджагедінів однак заявили, що вони потребують ракет тепер, більше як колиш, коли буде рідше діляти країні незабаром. „Ми не маємо в плані ані продавати, ані віддавати згадані ракети нікому, ані американцям, ані терористичним групам”, — заявив один з командирів партизанської групи Юніс Каліс.

„НАША ЦІЛЬ ВІЛЬНА ЛИТВА”, — КАЖУТЬ ЛИТОВСЬКІ ПАТРІОТИ

Вільнюс, Литва. — Кореспондент газети „Нью Йорк Таймс” Білл Келлер інформуює у числі з 14-го березня ц.р., що також литовський Народний фронт сприяє політичній гласності і передови організував в кінці минулого тижня багатолюдну маніфестацію і мітинг протесту проти існуючого виборчого законодавства та зломаного використання цих законів комуністичними керівниками. Кілька тисяч учасників зібралися у парку біля амфітеатру у Вільнюсі із своїми передовими прапорами, державною відзнакою, яку також було помітно майже в кожного учасника на вилозі плащів, численними транспарантами на яких виділили прізвища кандидатів Народного фронту. Крім того в повітрі весь час звучали оклики: „Наша ціль — це вільна незалежна Литва”, „Ми хочемо свободи і демократії”, „Ми за вільні демократичні вибори”.

Народний фронт, чи як його литовці називають „Саюдіс”, є тепер головною політичною силою в Литовській ССР, яка нараховує тільки 3,7 міль. населення, вповні свідомого своєї цілі, свободи і впевненого, що сьогодні чи завтра, скорше чи пізніше, здобуде свободу і повну незалежність від Москви.

Народний фронт раніше вже закликав до створення вповні незалежного уряду і домагався самоуправи для республіки в усіх ділянках життя, але, як і дві інші балтійські країни — Латвія і Естонія — не мав відваги проголосити повну незалежність.

Вільнюс, Литва. — Кореспондент газети „Нью Йорк Таймс” Білл Келлер інформуює у числі з 14-го березня ц.р., що також литовський Народний фронт сприяє політичній гласності і передови організував в кінці минулого тижня багатолюдну маніфестацію і мітинг протесту проти існуючого виборчого законодавства та зломаного використання цих законів комуністичними керівниками.

Кілька тисяч учасників зібралися у парку біля амфітеатру у Вільнюсі із своїми передовими прапорами, державною відзнакою, яку також було помітно майже в кожного учасника на вилозі плащів, численними транспарантами на яких виділили прізвища кандидатів Народного фронту. Крім того в повітрі весь час звучали оклики: „Наша ціль — це вільна незалежна Литва”, „Ми хочемо свободи і демократії”, „Ми за вільні демократичні вибори”.

В порівнянні з іншими республіками Литовська ССР пішла значно вперед у кожному відношенні, — заявляють литовські патріоти, головною проблемою яких є тепер відкрити зловити при житті і розвинути їх на повну ширину, не зважаючи на спротив російськомовного населення, число якого, як у кожній іншій республіці, збільшувалося, завдяки політиці імперських чинників.

В АМЕРИЦІ

ТРАНСПОРТАЦІЯ Є ОДНОЮ з головних індустрій в ЗСА, що може заторкає найбільше число громадян, зокрема коли врахувати не тільки пасажирів, але й тих, які є працівниками цієї індустрії. То ж не дивно, що коли одна з галузей цієї індустрії попадає на перші сторінки крайової, а то й світової преси, то індустрія в цілому набирає зацікавленість серед кореспондентів та читачів. Мова про зріст популярності поїздових індустрій в ЗСА, яка томо 18 років була майже в цілковитому занепаді. Для її рятунку створено за допомогою Уряду Емтрек, який під сучасну пору має широку популярність до такої міри, що треба на багато днів до запланованого виїзду замовляти квитки. Індустрія розрослася, як твердять знавці й дослідники цього діла, завдяки добрій обслузі та спеціальним примамливим способам окремих групових чи індивідуальних поїздок в літні купелі чи зимові лещетарські місця.

ЛЕГІСЛАТУРА КАЛІФОРНІЙСЬКОГО стеїту голосами 41 до 38 внісела заторку на продаж, власність та вироб всіх напівавтоматичних військових стилів рушниць. Це рішення прийшло в наслідок трагедії, як психічнохворий молодий чоловік з саме такого роду зброєю вбив п'теро дітей та поранив біля 30 на шкільному подвір'ї під час перерви. Про заборону цього роду пальної зброї вже давно стараться, але чисельна та фінансово сильна Крайова асоціація рушниць завжди зуміла цьому завадити. Не зважаючи на дальші заходи цієї впливової організації, багато груп зраділо цим каліфорнійським рішенням, сподіючись, що це буде добрим прикладом для цілої країни. Зокрема зраділи цьому законодавчі власті, начальники поліції, прокуратори, громадські діячі та інші, які твердили, що злочинці мають перевагу над ними, вживаючи такого роду зброю.

ВИЯВЛЯЄТЬСЯ, ЩО ПОЧАВШИ ВІД ранніх 80-их років американці почали міняти свій стиль життя, замінюючи горілку на газований воду. Це виглядало спершу на тимчасове явище, але знавці твердять, що тепер це стало фактом. Статистика виказує, що починаючи від 1980 року громадськість ЗСА вживала кожного року менше пива, вина і горілки. Від 1980 до 1987 споживання пива обнизилось на 7 відсотків, вина на 14 відсотків, а горілки на 23 відсотки. Знавці твердять, що багато різних факторів причинилося до цієї зміни, здоров'я, натиск на продуктивність у праці загальне відчуття небезпеки у наслідок надужиття алкоголічних напиктів. Д-р Говард Шейфер, директор Центру досліджування налогів при Медичній школі Гарвардського університету, сказав, що „це виглядає на справно зміну життєвого стилю американців”.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД ЗСА ВИЗНАВ винним ливанського терориста Фаваза Юніса, за насильне скоплення йорданського літака 1985 року, на котрому серед інших пасажирів було й двох американських громадян. Після тригодинних нарад два присяжних визнали його винним у таких злочинах: змові, скопленні закладників і у літаковому розбійництві. Ф. Юніс є першим, якого суджено за американським законом з 1984 року, де говориться про те, що скоплення американських громадян як закладників, а зокрема поза межами ЗСА, являється кримінальним злочином, і після другого закону з 1986 року, в якому сказано, що терористичні напади та вбивство американців, де б вони не були вчинені, уважається кримінальним злочином. Провини, у яких визнано Юніса, винним, караються в більшості випадків до смертної тюрми. Дати присуду, ще не подано.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Svoboda (201) 434-0237. UNA (201) 451-2200.

Subscription: 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00
UNA members: 1 year — \$15.00 Change of address — \$1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to

Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає своїх читачів від потреби виправити і скорочувати надіслані матеріали. Незалежні матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг. Допущення за адресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — за зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00 на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів UNA — \$15.00 річно. За кожен зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Психушки” в СССР існують далі

Зараз після Жовтневої революції у Москві 71 рік тому, ще за Леніна, створено страхітливий терористично-поліційну систему — „Чрезвычайний Комітет” — ЧК, що його першим головою і організатором був Фелікс Дзержинський, родом поляк. За його головування і за головування у ЧК його наступника Менжинського створено цілу сітку казетів на далекий півночі. Німці в часі Третього Райху не були винахідниками казетів, — вони тільки наслідували московських большевиків й „удосконалили” їх, завісили окремі бараки-казетні, в яких палили в'язнів. Хто в СССР видавав загради медицину на послуги поліційної поліції — знають хіба одиниці-дослідники. Це неважливо, важливим є факт, що хоч перші на ЧК зміняли назву на НКВД і зветься тепер КГБ, уведено до союзу правосуддя небувало у світі методу — засилати до психіатричних шпиталів поліційних в'язнів, зправила невинні і цілком здорові особи.

На всіх американсько-советських зустрічах на вершинах виринала проблема прав людини в СССР. Закид засилання поліційних в'язнів до „психушок” був найважливішим і найбільш компромісним моментом. Такі установи й організації, як Міжнародний Червоний Хрест і Міжнародна Амністія користувалися інформаціями від західних амбасад у Москві і західних розвідок та збирали докладні доказові матеріали на існування цієї ганебної поліційно-судової системи з користуванням психіатричних шпиталів. Коли тепер советському уряду страшенно залежить на добрих зв'язках із Заходом, щоб дістати від нього допомогу у сануванні банкрутської советської економіки, Москва погодилася допустити 18-членну делегацію Асоціації американських психіатрів, яка протягом двох тижнів відвідувала відомі названі вгорі західні установи советські шпиталі і розмовляли з різними в'язнями — теперішніми і колишніми. Про ці відвідини є довгий допис московського кореспондента „Нью Йорк Таймсу” Білла Келлера у минулої неділі чимало того щоденника. Американська делегація відвідала сім шпиталів, із яких три все ще підлягають не міністерству здоров'я, тільки міністерству внутрішніх справ. Делегація зладила обширний звіт, але вона рішила не проголошувати його поки не передасть його Державному Департаменту, який спонзорував цю подорож. Проте деякі члени делегації правильно звернули увагу, що повну мовчанку цієї делегації большевицька влада пояснюватиме як припущення правди большевикам, що в СССР ніхто ніколи не запроторював будь-якого в'язня до психіатричного закладу. Тому деякі члени цієї делегації перевели у Москві пресову конференцію для советських і закордонних журналістів і подали свої загальні заваги, використані у цій кореспонденції Білла Келлера. Найважливішою точкою у цій пресовій конференції (та у звіті делегації) — це обурливий факт, що советські власті, всупереч усім доказам на існування „психушок”, вперто заперечують це, так само, як уперто заперечують, наче би це німці а не большевики є винуватцями масових могилок розстріляних людей — у Катині, у Вінниці, у Биківні недалеко Києва і напевне ще у дотепер не відкритих жертв сталінського терору. Це цікава психологічна загадка: з одного боку Михайл Горбачов проголосив гласність, себто одвертого звітування, виявлення правди, з другого далі плекається систему фальшування фактів і ганебного заборіхання.

Американська делегація, у складі якої входили лікарі-психіатри, медичні психологи й адвокати — фахівці дотичної справи, очевидно, прийшла до поганого для большевицької влади висновку, бо подала до прилюдного відома, що вона спротивиться поверненню советської психіатричної організації до Світової асоціації психіатрів, з якої советські психіатри виступили у 1983 році під тиском гострих західних протестів проти існування „психушок”. Але вже генерал Петро Григоренко писав у своїх знаменитих „Спогадах” що навіть у „психушках” між лікарями і тамошнім персоналом є людяні одиниці. Тепер дев'ять таких советських лікарів психіатрів недуг склали нову Незалежну організацію, яка зголосила прохання прийняти її до Світової асоціації. У зв'язку з перебуванням цієї делегації в СССР речник советського міністерства закордонних справ Юрій Решетов склав заяву, що „в Советському Союзі нема поліційних в'язнів”...

Омелян Твардовський

ДОМАГАЮТЬСЯ СТВОРЕННЯ ФУТБОЛЬНОЇ ЗБІРНОЇ УКРАЇНИ

а) жорстке адміністрування? (4 відс.), б) „тихе життя”? (1 відс.), в) справжня демократія? (95 відс.).
І який стиль панує на вашій роботі?
а), На роботі панує „тихе життя” — 71 відс.), б) жорстке адміністрування — 18 відс., в) справжня демократія — 11 відс.

5. Чому ви, читачу, не ділитеся своїми враженнями про критичну, проблемну статтю опубліковану в „СГ”?

а) публікація хвилює, але когось цікавить моя думка? (50 відс.), б) боюся розсердити своє начальство (1 відс.), в) не вірю в силу преси (40 відс.), г) живу за принципом „моя хата скраю” (9 відс.)

Назвіть статтю, що особливо зацікавила вас. (На першому місці — стаття проблемно-критична, на другому — на футбольні теми, на третьому — нарис про талановитих людей, також особливу цікавість до добрих листів самих читачів).

6. Яка тема, порушена газетою, змусила вас, шановний читачу, взятися за перо й активно підтримати автора чи різко не погодитися з ним? (Виділено в основному такі напрями): а) засилля бюрократів у спорті, б) убогість спортової бази, в) створення і вихід на міжнародну арену збірної України з футболу...

Аналізуючи виследи цієї статті, Маргуліс досить вірно пояснив стан думань сучасних читачів „Спортивної Газети”, але не відважився пояснити домагання українських любителів футболу, які категорично вимагають створення і вихід на міжнародну арену

футбольної збірної України.

Маючи це на увазі, Маргуліс тільки наблизив до пояснення, коли написав: „Звісно, футбол — найпопулярніша гра, до того ж пристрасні українських болельщиків підтримують стабільні успіхи команд України, й насамперед — багаторічного флагмана радянського футболу київського „Динамо” та цюгоричного чемпіона країни, першої команді розкошуваної (тобто самостійної) — О.Т. команді „Дніпра” з Дніпропетровська”.

Маргуліс, очевидно, побоюється пояснити, як це так, Українська ССР друга по величині після Росії республіка, член-засновник Організації Об'єднаних Націй, ЮНЕСКО й інших міжнародних інституцій, не може бути репрезентована в футболі на міжнародній арені? Відомо ж на цій арені вже давно виступають навіть такі футбольні збірні, як Шотландія, Валія, Північний Ірландія. Жадна із цих країн не рахуються самостійними державами і не мають своїх делегацій в ООН, ЮНЕСКО. І взагалі чому Українська ССР не може бути репрезентована, як така, на світовій Олімпіаді? Цього прагнуть українські спортсмени і мільйони їхніх симпатиків, але Маргуліс обмежився тільки до загальної оцінки...

„Бюрократизм поки не здає свої позиції в спорті, ... що у спортивних організаціях панує засилля бюрократів (наслідок російських політиків і місцевих „премудрих пічкурів” — зам. О.Т.) тощо... Певно, такий результат, — пише Маргуліс,

означає, що більшість опитаних вважає боротьбу з бюрократією на місцях поки безперспективною, обирають шлях, який був би до вподоби горезвісному „премудрому пічкурів”...

Пік, що зараз в умовах перебудови радянського суспільства, в епоху демократії та гласності люди віддають перевагу такій перестраховочній позиції: лише незначна їх частина володіє психологічною готовністю до різкої критики... Втім, сподіємося, — продовжував Маргуліс, — що процес перебудови, набиравши прискорення, змінить тенденції у ставленні перепідприємств газети до активної боротьби з бюрократизмом і неподобствами в системі спорту й фізичного виховання, так само, як і в інших сферах нашого життя. І тоді побачимо 95 відс. читачів про справжню демократію, як найбільш уподобаний стиль роботи здійснюється, а принцип „моя хата скраю” (9 відс.) та сумніви у значущості власної думки, в якому, що до неї хто-небудь прислухається (50 відс.) вже не будуть стояти на перешкоді активному висловлюванню своєї позиції. На сторінках видання регулярно виходитимуть матеріали, в яких розповідатимуться про неподобства й боротьбу з бюрократією у спорті, вихованні й житті”.

Українські спортсмени у вільному світі, а особливо найвища наша спортова установа Українська Спортова Центральна Америки і Канади, повинні одностайно підтримувати прагнення і акцію до усамостійнення українських спортивних організацій в Україні. Тільки спільними зусиллями в Україні і у вільному світі можна буде реалізувати нашу мету, аби Україна зайняла належне місце на міжнародній спортивній арені, і її спортсменів гідно репрезентували своєю дійсно батьківщиною.

Верховної Ради ССР М. Горбачов, використовуючи новий детант відтягнення частини військ і перестарілих танків, баламутить вільний світ, у чому бачать підступ і небезпеку.

Організація 24-ох індустриальних держав економічної кооперації і розвитку вільного світу твердить, що економічний ріст цих держав у цьому році сповільниться з 3.4 до 3.2 відс., інфляція зростає з 4.5 до 6.5 відс., а великої „сімки” зменшиться з 3.7 до 3 відс., інфляція зростає з 4.2 до 6.0 відс.

Індустриальна і мануфактурна продукція ЗСР зростає на 6 відс., затримання буде зростати, головним в обслузі, мануфактурі і бізнесі, буде дальший брак фахового робітництва, головним в електроніці, безробіття, зменшення, консумційні цінності зростуть, головним на фермерській продукції-харчі. Американські обивателі вдали минулого року 15 білльйонів доларів на фермерські продукти, а 400 мільйонів доларів на кредитові картки, через високі відсотки. Індекс цін зростає на 7 відс.

(Закінчення буде)

Андрій Бук

ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕДБАЧЕННЯ НА 1989 РІК

Економічні прогнози на 1989 рік добрі. Урядові чинники передбачають, що валова продукція зростає на 3 відс., а сильний економічний стан минулого року і досі перебіг деяких секторів спричинять піднесення дискантової стопи, відсоткової стопи та зменшати достава на ринок грошей, щоб прибутки інфляції. Більшість економістів твердить, що перша половина року буде економічно сильна, відтак сповільниться, а взагалі зростає на 2.5 відс., і рецесії на овиді нема. 3-поми п'ятдесят передових економістів і аналітиків 27 відс. передбачують рецесію до кінця 1990 року, а 32 відс. у 1991-му році. Деякі економісти, монетарні і біржові аналітики, твердять, що ЗСР тратять пріоритет економічного і політичного гегемона світу в користь Японії, яка вже передус в світовому банківництві, депозитах, інвестиціях, пожежтах, рекордних позич

ках і субсидіях відсталим країнам Третього світу і не виключають, що японська сна стане світовою валютою на місце долара, який замінить фунт стерлінгів в 1929 році. Деякі валютні експерти вже добувають зміну валютної системи, бо сна, що сьогодні репрезентує 7 відс. світових резервів, коротко може зрости до 25 відс., німецька марка з 11 до 22 відс., а долар нині з 80 може впасти до 40 відс. Поступове сповільнення американської економіки, через більшу консумцію, як продукцію, що збільшує експорт, може захитати міжнародну політичну стабільність, тому заходять потреба обмежити відповідальність безпечі-охорони інших держав — стягненням військ і ліквідацією непотрібних баз. Натомість військові експерти, а навіть публічна опінія вільного світу твердять, що генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії

Роман Борковський

МАДЯРСЬКА ІНВАЗІЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ — ПРОЛОГ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

(Головна причина Другої світової війни)

III.

Користаючи з нагоди, провідники закарпатського населення українського й русофільського напрямків поставили Празі вимогу здійснити своє приречення автономії для Закарпаття. Прага не могла погодитися, бо з уваги на словачьку автономію не могла більше керувати державою централістично і рішила реорганізувати республіку у федерацію чехів, словаків і українців. Коли перший коаліційний прем'єр Бродій був арештований під приводом змови з мадярами, влада опинилася в руках українців на чолі з прем'єром О. Августиним Волошином.

Чехи згодилися передати адміністрацію в руки українців, але не погодилися на створення окремих українських військових відділів. Тому створено парамілітарну організацію під назвою Організація народної оборони Карпатська Січ, яка мала бути сурогатом збройної сили.

В завдання цієї статті не входить переповідати події в Карпатській Україні в часі її короткого державного федеративного існування, бо це окрема тема, але мушу зупинитися на деяких важливих подіях, що мали вплив на дальший розвиток ситуації. Це в першу чергу віденський арбітраж (Ріббентроп і Чіано), яким відвідено від Карпатської України Ужгород, Мукачів і Береги. Це була дуже болюча втрата і вона в дальшому постачала мадярам аргумент, що Карпатська Україна не здатна в такій обрешеній формі до самостійного існування. Цей аргумент висували не тільки мадяри й поляки, але і такі нібито безсторонні обсерватори, як випробуваний „приятель” українців, радник американської амбасад в Празі Джордж Кеннан.

Карпатська Січ ніколи не мала формального визнання уряду в Празі, який її тільки толерував, але відмовився видати їй зброю, так що для вишколу треба було набувати кріси й амуніцію приватним шляхом. У зв'язку з проблемою Карпатської Січі та з деякими іншими адміністративними й економічними справами виник конфлікт між Прагою і Хустом, куди після відвізання Ужгороду перенісся уряд Карпатської України. Прага проти волі хустського уряду прислала як члена уряду генерала Прхалу, завданням якого був нагляд над іншими членами уряду і наставлення їх на політичну лінію Праги.

Ліквідація Чехо-Словацьчини і битва на Красному Полі

Гітлер давно мав плян окупувати чеські моравські землі, але чекав відповідного моменту і якогось претексту, яким став рух до повної самостійності Словаччини. Не всі словаки були задоволені федеративною розв'язкою, і тому створився рух за повну самостійність, що його очолював Тісо та Федор Дюрчанський. Цей рух був дуже на руку німцям і вони захоплювали словаків до зрівняння державно-го зв'язку з чехами. Крім словаків німецька меншіна на території Чехії і Морави давали Гітлерові претекст до вмишування у внутрішні справи чехів. Він ставив шораз нові вимоги уряду в Празі, і в кінці, викликавши Гаху до Берліну, поставив йому ультиматум: війна або згода на німецький протекторат. Гаха вибрав капітуляцію, і вермахт зайняв чеську й моравську територію. Словаки проголосили самостійну державу.

Мадяри також давно планували зайняти Карпатську Україну. Відразу після віденського арбітражу мадяри заявили Німеччині, що готові здійснити вторгнення в Карпатську Україну. Німці відповіли що це не настав час, бо кордони, визначені віденським арбітражем, гарантували Німеччині й Італії, а не можна так скоро цих гарантій злізати. А в тому часі Гітлерові ще залежало на опінії Заходу. Тому Берлін порадив мадярам вичекати на відповідний момент. Той момент прийшов, коли Словацьчина 14-го березня 1939 року проголосила свою незалежність, а 15-го березня німецькі збройні сили зайняли Прагу. Мадяри почали мілітарну акцію проти Карпатської України 14-го березня, в дні проголошення самостійності Словаччини, отже ще перед рухом німецьких військ у напрямі Праги. У відповідь на мадярську

З ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагус Лев Яцкевич

Нові зиди лазерної зброї у ЗСА та СССР

„Si vis pacem, para bellum” — „Якщо хочеш миру — готуйся до війни”. Цю приказку потверджують високі оборонні бюджети обох держав потуг та невинні перерони у винаходах нової зброї.

У повісті „Диво” Павло Забережний описує жорстоку сцену осліплення полонених болгарських повстанців командуванням Візантійської армії. Приблизно тисячу років пізніше, ідея осліплення ворога лягла в основу винаходу американської лазерної зброї, відомої під назвою „Дейзер” (осліплювач).

Звичайно, між обома „осліплювачами” існує основна різниця, бо коли перше осліплення було варварське, шляхом виколування очей, „осліплювач” лазерною зброєю становить переходе затьмарення ока, яке не залишає ні болю, ні пошкодження, ні виведення з ладу дії зорової сички.

Лейзер — акронім англійських слів: („Light amplification by stimulated emission of radiation”) спрощений вираженням сконцентрований струмінь світла, що просуває більшу енергію, ніж розсіяне світло звичайних чи неонових жарівок.

Восени планують на про-тязі багатьох років мали на увазі використання лазерних променів, як нового потенційного виду зброї, але шойно у 1980 роках цей задум найшов своє практичне застосування в т.з.

Дейзерах. В основі, лазерні промені розподіляються на дві групи: високо та низько енергетичні. Високо енергетичні лазерні промені можуть, технічно кажучи, випалювати діри в танках, кораблях та літаках. З уваги на це Адміністрація колишнього президента Регена почала робити з ними дослідження в проєкті Стратегічної оборонної ініціативи — Ес-Ді-Ай, спрямованої переконати та знищити в просторі вицалені на суходолі кермовані, балістичні стрільні.

Але високоенергетичні лазерні потребують до свого вироблення неймовірно-великої енергії, а крім цього фізика дії цих променів ще не вповні зрозуміла.

Навпаки „Дейзери”, себто „осліплювачі”, вимагають далеко меншої енергії, а крім цього, їхня дія на людське око повністю зрозуміла. Згідно з оглядом майора Річарда Бріджеса з Арміїської команди стрілен в Гантвіллі, Алаа, лазерні промені в „Дейзерах” нікого змусило не осліплюють, тільки часово затьмарюють їх зір, подібно, як спалах магнію чи інтенсивної фотографічної жарівки.

В основі, лазерний „осліплювач” — це переносний пристрій, вагою 20 фунтів, удвічі важчий за ручний напівавтоматичний скоростріль М-16 та удвічі легший за воєнметач. Цей при-

стрій пов'язаний з електричною батареєю, прикріпленою до пояса піхотинця. Ціна такої зброї дорівнює \$0,000 дол.

Цей рід зброї запроєктований для осліплення раптовим спалахом — „flash-blind” — ворожі настуальні з'єднання та виведення з ладу чутливі оптичні елементи — „sensors” — їх пристроїв для освітлювання поля битви та унапрямялювання нищівних стрілен.

Характеристичне, що Советський Союз, згідно із секретними інформаціями, прагне під теперішню пору також над подібними пристроями. Згідно із статтею в „Авішен Бік” та „Спейс Технолоджі” советським інженерам вдалося зробити нещодоно важливий пролом у фізиці, який може в короткому часі дати їм можливість сконструювати лазерний пристрій для зневалізування цілої американської системи балістичних стрілен.

Майор Джордж Кеген, колишній директор Американської летунської розвідувальної служби минулого місяця сказав, що Советський Союз удосконалив уже свою лазерну зброю, але й без неї він добирається переваг у всіх інших системах зброї та загрожує стратегічній доктрині ЗСА.

Один із згаданих вже журналістів подав у своїй передовиці, що Советський Союз намагається шляхом удосконалення пристрою для вирощування керованих лазерних променів знищити американські міжконтинентальні, балістичні нуклеарні головки. На його думку, під сучасну пору, продовжується в цьому напрямі інтенсивні дослідження експерименти в Центральній Азії.

Майже неймовірна історія советського раптового стрибка крізь цілу генерацію технології високоенергетичної фізики, уявляючи високоенергетичного моделю лазерної зброї тепер підтверджена шляхом верифікації цілої низки успішних советських проб в Семіпалатинську та в Азії. Американські обстежні сателіти потвердили теж урхомлення нового атомного магнетогідродинамічного генератора в Азії в Казах-стані, для постачання потрібної енергії для вирощування лазерних високоенергетичних променів, що до речі потвердив згодом советський фізик Леонід Руданов.

Згідно з інформаціями, отриманими з Пентагону, восени 1987 року, приблизно півтора року тому, пільот Американського летунства був „осліплений” протягом 10 хвилин, в часі його перелету біля советської бази для випробування стрілен, над Тихим океаном, лазерним промінням вистріленим з палуби советського воєнного корабля.

напасть і на сміховинний ультиматум мадярського уряду, уряд Карпатської України проголосив її самостійною державою і доручив Карпатській Січ боронити її територію від нападу мадярських гонедів. Складаний на 15-те березня новообраний сойм ратифікував цю постанову.

Напередолі мадярського наступу вночі з 13-го на 14-те березня генерал Прхала рішив розбити Карпатську Січ, що стало причиною зудару між січовиками і чеською жандармерією та військовими частинами. Навіть коли чехи на відомість про капітуляцію Праги почали евакуювати Хуст у напрямі Румунії, вони не хотіли віддати зброї січовикам, а воліли залишити її мадярам. Січовики мусили самі промишляти, щоб здобути зброю, залишену чехами. Мадярський наступ пішов трьома шляхами: з Ужгороду долинаю ріки Ужа, з Мукачєва долинаю ріки Ляторичі і з Берегова понад Тису в напрямі Хусту. На двох перших відтинках були тільки незначні місцеві відділи січовиків, і мадяри легко переломили їхній опір і вже на другий день осягнули польський кордон. Найбільше скупчення січовиків було в Хусті і вони виступили в обороні столиці. Мадяри зразу після переходу границі біля Берегова зустріли опір і їх наступ розвивався повільно. Але головний бій відбувся на підступах до столиці — на так званому Красному Полі.

Коли їхати шосьейним шляхом з Мукачєва до Хусту, то поблизу села Копаня Велика шлях починає сходити серпентинами у надтиссячову долину. Перед очима подорожнього відкривається прекрасний вид на ту долину, яку нещадно закарпатці називали Красним Полем. На ньому за словами поета:

Бились хлопці Хустові на слову.
Полягли в нерівному бою
За свою омірянську державу,
Січовую волю свою.

Бій був довготривалий, бо сили були надто нерівні, але він уможливив соймові відбутти свою сесію і прийняти конституційний закон самостійної Карпатської України. Так родилася легенда Карпатської України.

Продовження буде.

Український Інститут Америки
запрошує вас на**ЗУСТРІЧ з ДІЯЧАМИ
ЛІТЕРАТУРИ НА УКРАЇНІ**в п'ятницю, 24-го березня 1989 р., о год. 7:30 веч.
в приміщенні Інституту в Нью Йорку
при 2 іст 79-та вул.
УЧАСТЬ БЕРУТЬ:Іван Дзюба
Раїса Іванченко
Микола Жулинський
Ігор Римарук

У ПРОГРАМІ:

Доповідь І. Римарука про нову поезію на Україні
та обмін думок з гостями.
Описля прийняття.
Вступ: \$15, \$5 для пенсіонерів і студентів.ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
„САМОПОМОЧІ“

Нью Йорк. — У неділю, 19-го березня ц.р., відбудуться Загальні збори Кредитової Кооперативи „Самопоміч“ в Нью Йорку в залі Академії св. Юра, 215 6-та вулиця Схід. Початок о год. 2:30 по полудні. До участі у цих зборах є управлений кожний член кредитівки.

ЗБОРИ ФУНДАЦІЇ УВУ

Нью Йорк. — Тут у неділю, 19-го березня ц.р., о год. 3:30 по полудні відбудуться Загальні збори Фондації Українського Вільного Університету в ЗСА. Збори відбудуться в домішці Фондації, 136 Друга авеню.

ЗБОРИ КООПЕРАТИВИ

С. Бавнд Брук, Н. Дж. — Дирекція Федеральної Кредитової Кооперативи св. Андрія повідомляє, що Загальні збори відбудуться в неділю, 19-го березня ц.р., о год. 1:30 по полудні в залі церкви-пам'ятника св. Андрія. А відкриття і посвячення новоприданого будинку відбудеться того ж дня о год. 12-й в полудне (35 Мейн вулиця).

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби
приймає у Квінсі і виїжджає на виклики домі.

ДЕНТИСТ ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням

Адреса у Мангеттені
ROCKEFELLER CENTER
630 5th Ave., Room 1803
New York, N.Y. 10020Адреса у Квінсі
105-37 64th Avenue
Forest Hills, N.Y. 11375
(718) 459-0111

ДЕНТИСТ

Д-р МАРКО ЛУЦЬКИЙ

повідомляє про зміну адреси:

30 East 40th Street, New York, N.Y. 10016

Кімната 706

Тел.: (212) 697-8178 (праця), (212) 677-9256 (дім)

ПРИЙМАЄ ЗА ПОПЕРЕДНІМ ДОМОВЛЕННЯМ

ІВАН ДЕМ'ЯНЮК ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ:

„ВИ ЗАСУДИЛИ... ЛЮДИНУ ЯКА Є ЗОВСІМ НЕВИННА, НЕВИННА ОСОБА.“

„Я НЕ Є ІВАН ГРОЗНИЙ І НАЙСПРАВЕДЛИВІШИЙ СВИДОК Є САМ БОГ, ЯКИЙ ЗНАЄ ЩО Я НЕВИННИЙ.“

„МЕНІ ЦЕ НЕ НАЛЕЖИТЬСЯ Я НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ — І БОГ Є МЕНІ СВИДОМ.“

ТОМУ ЗВЕРТАЄМОСЯ З ПРОХАННЯМ: ДОПОМОЖІТЬ ЗАХИСТИТИ НЕВИННУ УКРАЇНСЬКУ ЛЮДИНУ СВОЇМИ МОЛИТВАМИ ТА ФІНАНСОВИМИ ПОЖЕРТВАМИ — ПОДАЙМО БРАТНЮ РУКУ КОНЕЧНОЇ ДОПОМОГИ...

СВОЇ ПОЖЕРТВИ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:

THE JOHN DEMJANUK
DEFENSE FUND
P. O. BOX 92819
CLEVELAND, OHIO 44192

КОМІСІЯ ШЕВЧЕНКОЗНАВСТВА

Наукового Товариства ім. Шевченка, Української Вільної Академії
Наук і Українського Наукового Інституту Гарвардського
Університету (УНІГУ)

запрошують Членів й Українське Громадянство на

ДЕВ'ЯТУ РІЧНУ НАУКОВУ

Шевченкознавчу Конференцію
У 175-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ТАРАСА ГРИГОРОВИЧА ШЕВЧЕНКА

з такою програмою:

Привітання... Ярослав Падох, президент НТШ
Відкриває і проводить... Юрій Шевельов, Колумбійський Університет
Шевченко і сучасна духовна ситуація... Микола Г. Жулинський,
заступник голови Інституту ім. Т. Шевченка Української Академії Наук у Києві
До генези однойменних поетичних і мистецьких творів Шевченка: від тексту до образу чи
наваки... Іван Фізер, Ратгерський Університет
Шевченко — пророк... Омелян Прицак,
Український Науковий Інститут Гарвардського Університету

ПЕРША

Тарас Шевченко і Михайло Драгоманов у суспільно-політичному русі в Росії та на Україні —
Раїса П. Іванченко, Київський УніверситетТарас Шевченко і слов'янофільство... Іван М. Дзюба,
літературний критик і публіцист — КиївДо питання величчя Шевченка: самоображення поета... Юрій Г. Грабовавич,
Український Науковий Інститут Гарвардського Університету

Закриття... Леонід Рудницький, Ласаль Університет

* Кожна доповідь буде по 20 хвилин.

Конференція відбудеться

в суботу, 25-го березня 1989 р. о год. 2-й по пол.

на Ньюйорському Університеті, у будинку Школи Права

(School of Law), Tishman Auditorium, при 40 Washington Square South, на розі вулиць Мех
Дуран і Четвертої Вест, (Mac Dougal and Fourth West St.)Головний Екзекутивний Комітет
Українського Народного СоюзуОкружний Комітет Відділів УНСоюзу
Метрополі Нью Йорку

запрошують Вас на

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

з нагоди

95-річчя Українського Народного Союзу

який відбудеться

в суботу, 1-го квітня 1989 р. Початок о год. 6-й веч.

в Українському Народному Домі, 140 Друга Авеню, Нью Йорк, Н. Й.

— ЮВІЛЕЙНІ ПРОМОВИ І КОНЦЕРТОВА ПРОГРАМА —

Одяг вечірній

Даток \$25.00

Зголошення з чеками виставленими на UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, просимо

виставити до 20-го березня 1989 р. на адресу

UNA DISTRICT COMMITTEE c/o SELF RELIANCE ASSOCIATION

98 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

У Львові...

(Закінчення зі стор. 1)

дали навіть забрати особисті речі, що лежали в мешканні І. Геля. Ірину Калинець, що виїхала зі стареньким батьком з хати, схопили біля входу. Вона билася і кусалася, але сили були нерівні й її штовхнули до машини. Михайла Гориня схопили в коридорі будинку, де він працює кочегарем, коли вийшов хлїпнути свіжого повітря. Його зараз

повезли до Пустомит, але йому вдалося переконати міліціонерів, що котли можуть вибухнути і тоді в центрі міста може статися прикра аварія. Тоді повернулися назад в місто і їх пропущено навіть крізь поставлений живий кордон. Богдана Гориня схопили в 4-й годині по полудні коли вийшов з картинної галерії, щоб піти на засідання Головної Ради Товариства Української Мови. Він вимагав, щоб вони виказалися, могли б же бути бандами. Але без виказки, його зручно штовхнули до машини і повезли в Залізничний райвідділ міліції. Там його не хотіли прийняти, бо мабуть був відділ переповнений, а в Радянському відділі дижурний відмовлявся його приймати, мовляв, він в цьому районі ні не приписаний, ні не працює, ні не скоїв якогось злочину. Але мусили таки погодитися з неприємним гостем, якого треба було потримати до вечора.

Між затриманими був і Ярослав Путько, в минулому член компартії, син відомих в Галичині членів І.ПУ. Його схопили, коли йшов в 3-й годині до аптеки по ліки. Так само затриманий був до вечора Михайло Дубицький, який рівнож входить в Ініціативний Комітет створення Народного Фронту Перебудови. Об'єднання це старастя про реєстрацію, але досі влада не хоче дати на це санкції, хоча члени комітету стараються не дражнити представників влади.

Точного числа затриманих ніхто не знає, хіба представники влади, що розпоряджаються зв'язками начальників різних районів міліції, але це напевно трактується як „державна таємниця“

Іван Кедрин

ЖИТТЯ — ПОДІЇ
— ЛЮДИСПОМИНИ та КОМЕНТАРІ
Ціна \$21.25 з пересилкою

Мешканців степу Нью Джерсі зобов'язує 6% степового податку

СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Відійшла на вічний спокій

бл. п. О. Недошитко

Бл. п. Ольга Недошитко

У вівторок, 6-го грудня 1988 року по важкій недугі відійшла у вічність в Торонто, Онт., заосотрена Найсвятішими Тайнами, бл. п. Ольга Недошитко, залишивши у глибокому смутку мужа Василя, українського промисловця, доню Любку з мужем С. Бугуцькі, сина Тараса з невісткою Петрусью та двох внуків Марка та Михася Бугуцькі, родину на Україні, в Канаді й Америці та багато друзів і знайомих.

В молодому віці Оля рятувала своє життя, втікаючи від ворогів, які страшним вихором у Другій світовій війні забрали й вивозили молодь на тяжкі роботи. Опинилася тоді Оля зі своїми подругами в Німеччині та виконувала різну індустріальну й домашню роботу.

По закінченні війни як і багато інших наших людей, опинилася в таборах для біженців не маючи жодного контакту з рідним краєм, очікуючи кращої долі. При організуванні в таборах української громади стала активною в гуртожитку аматорського театру, де грала драматичні й веселі ролі. Театр „Веселка“ в Австрії пописувався досить імпозантно, маючи добре вишколених аматорів, які, дякуючи Богові, врятувалися у той воєнний час, та під кінець виїзду за океан поставили оперетку „Чорноморці“ Ліщинського, з якою обїздили тоді цілу провінцію Кертен в Австрії.

В 1948 році Покійна приїхала до Канади, де відразу включилася з родиною до української парохії св. Йосафата, і при катедрі залишилася вірною парохійною до останнього дня свого життя. Але вже тут не змогла брати активної участі в парохійному житті з огляду на слабе здоров'я, хоча все була свідомою українською громадянкою, пам'ятаючи про великий обов'язок підтримувати нашу молоддь і допомагати їй вихованні. Із своїх ошадностей Покійна помагала українським дітям у Бразилії, дівчаткам-сиротам, виявляючи своє шляхетне материнське серце. Крім того подружжя Недошитки помагали своїми добродійствами багатьом українським інституціям і організаціям аж по нинішній день.

В середу, 7-го, і четвер, 8-го грудня, ввечері в похоронному заведенні Кардинала, зібралось коло 500 осіб, щоб віддати останню пошану Покійній та скласти глибокі співчуття мужеві Василеві, її дітям і внукам. Панахида відслужили отці: д-р Роман Даниляк, парох, і О. Гошуляк — душпастир церкви св. Йосафата в Торонто. Під час Панахиди співав перший вечір зібраний хор членів спортивного Т-ва „Україна“, хору „Прометей“ та друці Василя.

Другого вечора молитовно співав відомий український хор „Бурлака“ під диригентурою Олега Хмілья. По

Панахидах проповідували обидва отці, накреслюючи прикладне християнське життя покійної Олі, яка не лише була доброю матір'ю своїх рідних дітей, але й виявила своє добре материнське серце у відношенні до українських сиріт в далекій Бразилії. За її шляхетність, жертвенність, добрі діла відійшла Покійна, яка широко любила свій страдальний український народ та рідну Церкву. — по вічну заслужену нагороду.

В п'ятницю, 9-го грудня, тіло Покійної було перевезено до катедрі св. Йосафата, де отці д-р Р. Даниляк і О. Гошуляк відслужили Заупокійну Св. Літургію та встановили поминальні Покійну. Під час запечатання домовини звучало сумне „Вічная Пам'ять“. При великій участі присутніх, тлінні останки Покійної перенесено на торонтський цвинтар „Парк Лаві“, де Покійна спочила у землі прибраної батьківщини Канади.

Над домовиною востаннє відправив похоронні обряди о. д-р Р. Даниляк. Останнє слово вголосив Осип Івах, який знав Олю з юних літ.

Домовину Покійної несли друзі Михайло Даниляк, Осип Іван, Вислоцький, М. Герус, Романко, Боднар.

По похороні, за волею Покійної, відбулася жалісна трізна, на якій промовляв редактор Мирон Королішин, одностельчанин М. Глухий, а від ЛУКЖК — Д. Гошуляк, репрезентуючи сиріт у Бразилії, яким широко помагала Покійна. Всі промови підкреслювали чесноти Покійної Олі, а вікниці муж Покійної від себе і від родини дякував всім, хто відвідував Покійну у шпиталі, за моральну підтримку, молитви, телефони, за участь у похороні, квіти, 50 вінок, за пожертви на Служби Божі та вислови співчуття родині, за кожний вияв прихильності й помочі в часі тяжкого родинного горя.

З відходом у вічність св. п. Ольги Недошитки українська громада втратила ще одну добру українку, прикладну маму, бабцю і дружину.

Побратим-друг Ів. Йосип

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА ДЖОРДЖА Буша у вівторок 14-го березня ц.р. видав заборону на імпортування напівавто-матичної зброї до ЗСА, вмішачи чекаючи рішення про те, чи цей вид військової зброї живиться для подолання. Цей крок був оголошений Вільямом Беннетом, директором бюро поборювання наркоманства, з підкресленням цього факту, що рішення негайно входить в життя.

Замість квітів на сайку могили

бл. п.

МАРІЇ МУДРИК

складаємо суму 50.00 доларів
на ПЛАСТОВІ ВИДАННЯ.

Родині висловлюємо наші найщиріші співчуття.

Василь і Ліна КАМІНСЬКІ

Українська Вільна Академія Наук у США

з жалом повідомляє громадянство,
що 8-го березня 1989 р. в Сялті, штат Вашингтон,
на 91-му році життя помер

св. п.

Іван Васильович Світ

Дійсний Член УВАН, історик, економіст, журналіст, філателіст в міжнародному маштабі, редактор тижневика „Манджурський Вісник“ (1932-37), невтомний дослідник українських поселень на Далекому Сході, автор монументальної праці „Українсько-японські взаємини. 1903-1945“.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА УВАН

